

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
1871

Ἄγγελος Σ. Βλάχος

Ἡ κόρη του παντοπώλου

Κωμωδίαν εἰς πράξιν μίαν

Ἐθνικόν Ἡμερολόγιον Βρεττού, Ἀθήνα

τμ. 11 (1871) σ. 55-99

Η ΚΟΡΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ.

Κωμωδία εἰς μίαν πράξιν.

ὑπὸ

Ἀγγέλου Σ. Βιάχου.

Διδαχθεῖσα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις
Θεάτρου, τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 1866.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΘΑΝΑΣΗΣ, παντοπώλης.
ΣΤΑΜΑΤΑ, σύζυγός του.
ΜΑΡΙΓΩ, θυγάτηρ των.
ΘΟΔΩΡΗΣ, υπηρέτης των.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, υπηρέτης
Πρεσβείας, ἐν οἰκοστολῇ (*livrée*).

ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ

κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΟΥΤΣΑΣ.
ΕΛΕΝΗ ΞΑΥΕΡΙΟΥ.
ΠΙΠΙΝΑ ΜΠΟΝΑΣΕΡΑ.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΕΛΜΗΣ.
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΛΕΞΙΑ-
ΔΗΣ.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Θανάση, τῷ 1865.

Η
ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ.

(Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μικρὰν αἴθουσαν, καθαρῶς, ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἀφιλοκάλως ηὔτρεπισμένην. Θύρα εἰς τὸ βάλκος καὶ ἕτεραι πλάγαι. Ἐν τῷ μέσῳ στρογγύλη τράπεζα καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀγγεῖον ὑέλινον μὲ ἰχθῦς. Δεξιόθεν μικρὸν τραπέζιον ἐστρωμένον μὲ λευκὸν πανίον. Ἐπ' αὐτοῦ ποτήριον περιέχον ἀνδροδέσμην, γύψινά τινα πρόστυχα ἀγαλμάτια, μικρὸν κάτοπτρον, καὶ ἄλλα ὁμοίας φύσεως κοσμήματα. Ἀριστερόθεν ἀνάκλιντρον κοινὸν, ἐστρωμένον ὡς συνήθως. Καθίσματα.)

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Μαριγὸ μόνη (καθήμενὴ παρὰ τὸ μικρὸν τραπέζιον ὅτε μὲν κεντᾷ, ὅτε δὲ ἀναγινώσκει βιβλίον ἀνοικτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Εἶνε ἐνδεδυμένη μετ' ἐζητημένης κομψότητος).

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄχ πῶς μ' ἀρέσει αὐτὴ ἡ Μονταλαί! τί εὐφυῆς νέα πρέπει νὰ ἦτον . . . τί γαλλικὰ πρέπει νὰ ἤξευρε! . . . (ἐγείρεται) ἤθελα νὰ ἦμην εἰς τὴν πατρῴαν τῆς! Θεέ μου!! . . .

τί ὄραϊον πρᾶγμα νὰ ζῆ* κανεῖς εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν! Ἰππῶται Σαυμαστοί, ἐρωμένοι γεμάτοι ρωμαντικότητα καὶ βεμβασμὸν, εἰ ὅποιοι ν' ἀναβαίνουν τὴν νύκτα ἀπὸ τὰ παρά-
συρα καὶ ἀπὸ τοὺς ἐξώστας, νὰ μονομαχοῦν δι' ἓν βλέμμα σου, νὰ φονεύωνται δι' ἓν μειδιάματά σου! . . . (ἀναστενάζει)
"Ἄχ! ποῦ τοιαύτη ζωὴ σήμερον! Σήμερον ἔχεις ἓνα κύρ Θανάση πατέρα, ὁ ὁποῖος σοῦ λέγει ξηρὰ ξηρὰ καὶ στρογγυλά (μιμεῖται τὴν χονδρὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς της) "— Κόρη μου, ἡὰ πανδρευθῆς." — "Μὰ, πατέρα. . ." — "Δὲν ἔχει μὰ καὶ ξεμὰ, ἡὰ πανδρευθῆς, ἡὰ πάρης τὸν κύρ Νικολῆ." — "Ἄλλὰ, πατέρα, εἶνε ἄκομψος ἄνθρωπος, εἶνε πραγματευτής, μετρᾷ μὲ τὴν πῆχυν." — "Ἐ! καὶ μ' αὐτὸ τί; εἶνε παλικάρι καλὸ, ἔχει τὸ δικό του, καὶ ἡὰ σέ κάμη νοικοκυρὰ ἀπὸ ταῖς πρώταις." — "Εὐχαριστῶ, δὲν θέλω νὰ πανδρευθῶ. . ." Αἰ! δηλαδῆ, αὐτὸ εἶνε κάπως ψεῦμα, ἀλλὰ τί νὰ κάμη τινάς; παρὰ νὰ γίνῃ κυρὰ Νικολίχη, καλλιτέρα νὰ μείνῃ ἀνύπανδρη. Ὁραῖον πρᾶγμα ἡὰ ἦτον, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ μάθῃ κανεῖς πιάνο, νὰ μάθῃ γαλλικὰ, νὰ μάθῃ χορὸν, διὰ νὰ πάρῃ τὸν κύρ Νικολῆ. "Ἄς νὰ μί!

(Ἀκούεται ἐκ τοῦ βάπτους ἡ φωνὴ τοῦ Θανάση:) —

"Δὲν μοῦ κάνεις, παιδί μου, πήγανε στὸ καλό."

"Ἄχ! ἡ φωνὴ τοῦ πατρὸς μου . . . ἔρχετ' ἐδῶ. Θεέ μου, ἂν εὔρη πάλιν βιβλίον ἐπάνω εἰς τὸ τραπεζάκι μου! "Ἄς τὸ κρύψω. (Προχωρεῖ νὰ κρύψῃ τὸ βιβλίον, ἀλλ' εἰσελθόντος τοῦ Θανάση, δὲν προφθάνει καὶ τὸ σκεπάζει ὑπὸ τὴν ποδιάν της.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΘΑΝΑΣΗΣ (εισερχὸν διὰ τῆς θύρας τοῦ βάνου) καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Μὴ βλέπων τὴν Μαριγώ.)

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! δὲν ἤξεύρω πῶς ἔγινε ὁ κόσμος ἐδῶ εἰς τὴν Ἀθήνα. Ὅλοι γίνηκαν ἀφεντάδες, καὶ χάρηκαν οἱ δοῦλοι.

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν).

Θυμωμένος εἶνε πάλιν.

ΘΑΝΑΣΗΣ (ὡς ἄνω, ἐξακολουθῶν).

Πέρνεις ἓνα βρωμόπαιδο ἀπὸ τὸν δρόμο, ἄνιφτο, ξεσκούφωτο, κουρελιασμένο . . . τὸ ξεβρωμίζεις, τοῦ βάζεις σκούφια εἰς τὸ κεφάλι, τὸ κάνεις ἄνθρωπο . . . μόλις τὸ βάλῃς στὴ ζυγαριά . . . νὰ το! πέρνει ὁ νοῦς του ἀέρα, δέλει νὰ σοῦ γίνῃ ἀφέντης . . . Ἔβαλε μία πεντάρα στὴ σακκούλα του, καὶ παρρεῖ πῶς ψήλωσε μιὰ πιῶαμῆ· δέλει νὰ σοῦ κάμῃ καὶ αὐτὸς κατάστημα, νὰ σοῦ γίνῃ λέει καταστηματοῦρχος. Σοῦ δίνει τὸ λοιπὸν μιὰ κλωτσιὰ, σὲ παραιτεῖ καὶ φεύγει. Τρέχα σὺ πάλι ναῦρῃς ἄλλο δοῦλο διὰ νάχῃς πάλι τὰ ἴδια ὕστερα ἀπὸ λίγο. . . (Μετά τινα παύσιν.) Κακομοιριασμένοι, κακομοιριασμένοι! πέντε χρόνια μὲ εἶχε ἴστο σαρδελοβάρελο τ' ἀφεντικό μου, νὰ φωνάζω “ἐννῆά καὶ ἡ μυρουδάτη δέκα!” ἄλλα πέντε χρόνια ἔκαμα στὴ ζυγαριά (σκεπτικώτερος) πολλὰ ἦτανε, μὰ τὴν ἀλήθεια . . . (μειδιῶν αὐταρέσκως) μὰ ἔλα ποῦ δὲν μοῦ εὔγαινε κανεὶς εἰς τὸ κράτημα τῆς ζυγαριᾶς . . . καὶ, δέκα δράμια ἀπὸ κάτσε ζύγι κάτι δὴ πῆ. Γι' αὐτὸ καὶ τ' ἀφεντικό μου, σὰν εἶδε πῶς εἶχα κεφάλι, λέει “Θανάση, λέει, μοῦ ἤρθε μιὰ ιδέα λέει· νὰ σὲ παντρέ-

φωμε.” — “”Οχι, λέω, ἀφεντικό· εἶμαι, λέω, μικρὸς ἀκόμα.” — “Τί, λέει, μικρὸς καὶ κολοκύθια, λέει, νὰ σέ παντρέψω, λέει, νὰ σοῦ δώσω, λέει, μίαν ἀνεψιάν μου, καὶ νὰ σοῦ δώσω, λέει, καὶ ἓνα μερίδιο, λέει, στὸ μαγαζί, γιατί εἶσαι, λέει, παιδί μὲ κεφάλι, λέει, καὶ θέλω νὰ σέ κάμω, λέει, παιδί μου.” — “”Ε! τὰ λοιπὸν, λέω, ἀφεντικό, στὸ ἔνομα, λέω, τοῦ Θεοῦ.” Καὶ παντρεύθηκα! Μὰ εἶχα καὶ κεφάλι, εἶχα γνῶσι, εἶχα νιονιό· τώρα, ἀδελφὲ, χάλασε ὁ κόσμος ντίπ! σήκωσαν κεφάλι μεγάλοι καὶ μικροί, ποῦ δὲν γνωρίζει τὸ σκυλί τὸν ἀφέντη του· τ’ εἶσαι σὺ καὶ τ’ εἶμι· ἐγὼ . . . ἀκοῦς; . . , κολοιὸς καὶ κολοιός . . . (μετὰ μικρὰν παῦσιν). ”Ἐχεις τώρα καὶ τὴν κόρη σου τὴν κυρὰ Μαρριώ . . . ποῦ δὲν τῆς ἀρέσουν, λέει, οἱ πραγματευτάδες . . . θέλει, λέει, ἡ μούρη της. . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πάτερ μου, πῶς θέλτε; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ (στρεφόμενος μετ’ ἐκπλήξεως).

”Α! κοκκωνίτσα, ἐδᾶ ἦσουν;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναί, πάτερ μου, καὶ σᾶς ἀκούω τόσην ὄραν μὲ ἐκπληξίν μου καὶ μὲ ἐντροπήν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μ’ ἐντροπή σου λέει; καὶ γιατί παρακαλῶ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Διότι, πάτερ μου, ἐντρέπομαι τῇ ἀληθείᾳ νὰ σᾶς ἀκούω νὰ διηγῆσθε τόσον ταπεινὰ πράγματα διὰ τὸν ἑαυτὸν σας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ταπεινά; όρίστε τόρα! σ' άρέσει; έγινε και η κοκκω-
νίτσα Μαριώ μεγάλη κυρία, γιατί έμασε τρία ψωρογράμ-
ματα, και τής φαίνεται ο πατέρας της ταπεινός.

ΜΑΡΙΓΩ (συνεσταλμένη).

Δέν είπα αίτό.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ε, κόρη μου, αύταις ή σαρδέλαις . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ούφ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, μάλιστα, αύταις ή σαρδέλαις και ή ζυγαριά
έκαμαν σήμερα τήν πανευγενεία σου να μιλής περι δια
γραμμάτου, τό κατάλαβες; και αν δέν φορουσεν ο πατέρας
σου έδω και είκοσι χρόνια ποδιά λαδωμένη, δέν θα φορουσες
του λόγου σου σήμερα ποδιά μεταξωτή (λαμβάνει τό άκρον
της ποδιάς της Μαριώς). "Α! α! τί έχομεν κρυμμένο έδω,
παρακαλώ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Τίποτε, τίποτε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πως τίποτε; (βλέπει τό βιβλίον). Τουτο τί εινε; . . .
παλι βιβλίο; Να τα πάρη ο διάβολος δια βιβλία! γέμισαν
τον κόσμο σαν ταις ακρίδαις! Αυτοι οι ψωρολογιώτατοι δέν
κάνουν άλλη δουλειά! γράψε, γράψε, πίνηξαν τήν "Αθήνα·
καλά που βρίσκονται σαρδέλαις να Βάζομε μέσα. (προσβλέ-
πων τό βιβλίον) ποιός ήξεύρει τί διαβολοϊστορίαις έχει μέσα
απ' εκείναις που γυρίζουν τα κεφάλια και στραβόνουν τό
μυαλό. Για φέρε να ιδω.

ΜΑΡΙΓΩ.

Δέν εἶναι τίποτε, καλὲ πατέρα, ἔχει τοὺς βίους τῶν Ἁγίων μέσα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ τὸ λοιπόν· φέρ' το 'δῶ. (Λαμβάνει καὶ ἀνοίγει τὸ βιβλίον· ἀναγινώσκει ἐπιπόνως κρατῶν αὐτὸ μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν του.) Ὁ ὑποκόμης τῆς Βαρ . . . ζέλ . . . ζόνης! . . . τί ἀρμένικα εἶν' αὐτά; ἐγὰ δέν ἴξεύρω κανένα ἅγιο μὲ τέτοιο ὄνομα.

ΜΑΡΙΓΩ (Μένει κατησχυμένη).

ΘΑΝΑΣΗΣ (Βλέπων αὐτὴν καὶ σείων τὴν κεφαλὴν).

Γιὰ ἄκουσε, πανευγενεστάτη! σοῦ εἶπα χίλιαις φοραῖς, αὐτὰ τὰ βρωμολογήματα νὰ λείψουν ἀπὸ τὸ σπῆτι, . . . τὸ κατάλαβες; (ρίπτει τὸ βιβλίον ἐπὶ τὴν τράπεζαν)· ἀρκετὰ βιβλία διάβασες στὸ σχολεῖο, καὶ ἀρκετὸν ἀέρα πῆρε ἀπ' αὐτὰ τὸ κεφάλι σου . . . τώρα εἶνε καιρὸς νὰ συλλογισθῆς καὶ τὸ σπῆτι λιγάκι· νὰ βοηθᾷς τῆς μάνας σου, νὰ παραγγέλνῃς τῆς δούλας, νὰ βίχνης ἓνα μάτι στὸ μαγερεῖο! . . . γιὰ καναπέδες καὶ γιὰ διαβάσματα δέν εἴμαστε! τελείωσε.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πατέρα, τὰ βιβλία ἐξευγενίζουν τὴν καρδίαν καὶ ἀναπτύσσουν τὸν νοῦν . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ φτύσουνε τὸν νοῦ; τί πάει νὰ πῆ αὐτὸ πάλι; πῶς διάβολο θά τὸν φτύσουνε τὸν νοῦ . . .

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν).

Θεέ μου! τί περιορισμένος ἄνθρωπος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κατάλαβα πῶς τρελλάστηκες, Μαριώ μου! χαρά στὸν χριστιανὸ ποῦ δὲ σέ πάρη στὴν βράχι του!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄρκει νὰ μὴν ἦνε ὁ κύρ Νικολῆς . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄπ' αὐτὰ δὲν ἀκούει ὁ μπάρμπα Θανάσης· δὲ τὸν πά-
ρης καὶ δὲ πῆς κ' ἓνα τραγουδάκι. Δὲν ξεύρω, μὰ τὴν
ἀλήθειαν, ποῦ δὲ ναῦρω ἐγὼ ἄλλο γαμβρὸ, ποῦ νὰ μὴ σέ
ξεύρη καὶ να σέ δέλη . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλὰ, πάτερ μου, δὲν ἄρκει νὰ μὲ δέλη αὐτός, πρέπει
νὰ τὸν δέλω κ' ἐγώ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ τὸν δελήσης . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ ἂν δὲν τὸν δελήσω;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ὦ! τόσο τὸ καλλίτερο, σ' ἀφίνω ἀνύπανδρη, κ' ἔχω διά-
φορο καὶ τὴν προῖκα· σοῦ ἀγοράζω μόνον ἓνα δύο γάτους
καὶ πέντ' ἕξη μικρὰ σκυλάκια, γιὰ νὰ διασκεδάξης ὅταν
βαρύνεσαι. Σ' ἀρέσει;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε τυραννία . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

ὦ! ὦ! ὠρέχστηκες ἐλευθερίαις ἢ εὐγενεῖα σου; (γελά)
χά! χά! χά! καλοπεράσαμε βλέπεις ἐμεῖς ποῦ ταῖς φάγαμε
μὲ τὸ κουτάλι τῆς σούπας ταῖς ἐλευθερίαις.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ Σταμάτα (εἰσερχομένη).

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θανάση!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί εἶνε, Σταμάτα;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἔνας ἄνθρωπος εἶν' ἔξω· ἔμαθε, λέει, πῶς ζητεῖς δοῦλο καὶ ἦλθε...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πές του νὰ ἔλθῃ μέσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἐδῶ; Δὲ μοῦ λερῶσῃ τὸ σπῆτι... ἔχει μία πάστρα!...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἐλα τώρα, ποῦ δὲ σοῦ λερῶσῃ τὸ σπῆτι· βάλε νὰ τὸ σφουγγαρίσουν. (Ἡ Σταμάτα ἐξέρχεται.)

ΘΑΝΑΣΗΣ (πρὸς τὴν Μαρिγῶ).

Αἴ! τί κάθῃσαι σὺ τώρα ἐδῶ; πύγαινε νὰ κυττάξῃς καμμιὰ δουλειὰ τοῦ σπητιοῦ...

ΜΑΡΙΓΩ.

Καλά, μὴ φωνάζετε καὶ πηγαίνω. (Ζητεῖ νὰ λάβῃ τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης βιβλίον ὑπὸ τοῦ Θανάση βιβλίον χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ οὗτος, ὅστις περιπατεῖ ἐπάνω κάτω· ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνει καὶ ἐξακολουθεῖ περιφερομένη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἰς τὴν σκηνήν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν τί τριγυρίζεις;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἦθελα...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἴδελες;

ΜΑΡΙΓΩ.

(Δεικνύει δειλῶς διὰ τῆς κεφαλῆς τὴν τράπεζαν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί πράμμα; τὸ βιβλίο;

ΜΑΡΙΓΩ.

(Κατανεύει διὰ τῆς κεφαλῆς.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ τὸ δείξω πρῶτα τοῦ Παππαδημήτρη, νὰ μοῦ εἰπῇ τί πράμμα εἶνε . . . καὶ τότες βλέπομεν.

ΜΑΡΙΓΩ. (Καθ' ἑαυτήν, ἀπερχομένη.)

Θεέ μου! καὶ ὁ Κωνσταντῖνος το ἔχει ἐνοικιασμένον.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Θανάσης μόνος, εἶτα Σταμάτα καὶ Θεοδωρῆς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἔχω νὰ γίνω μ' αὐτὸ το κορίτσι! δέν εἶνε προκοπή· τὸ μυαλό του εἶνε χαλασμένο χωρὶς ἄλλο. Νὰ πάρη ο διάβολος τὴν ὥρα ποῦ τὴν ἔστειλα 'στὸ σχολεῖο!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

(Εἰσερχομένη λέγει πρὸς τὴν θυραν.)

Ἔλα μέσα!

ΘΕΟΔΩΡΗΣ.

Καλημέρα τῆς εὐγενείας σας· ἡ πανευγενεία σου εἶσαι ὁ μπακάλης Θανάσης Παντῆς;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ ἓνα παραπάνω, καὶ τὸ ἄλλο παρακάτω. Δέν εἶμαι

πανευγενεία μου, ἀλλὰ μονάχα καὶ ὀλομόναχα κύρ Θανάσης.
Δὲν εἶμαι ὅμως καὶ μπακάκης, ἀλλὰ παντοπώλης.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Παντοπώλης; (κατ' ἑαυτόν) "Α! ἄ! αὐτὸ δὲ εἶνε ἐλλη-
νικόν. (Δυνατὰ πρὸς τον κύρ Θανάση.) Μοῦ εἶπαν λοιπὸν,
κύρ παντοπώλη, πῶς εἶχες ἓνα δοῦλο . . . γομάρι . . . ποῦ
σοῦ ἔφυγε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸν ἔδιωξα δηλαδὴ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σοῦ ἔφυγε, τὸν ἔδιωξες, τὸ ἴδιο κάνει, ἀφοῦ ἔφυγε. Καὶ
ὅτι πῶς εἶσαι ἀπελπισμένος πῶς δὲν μπορεῖς ναῦρῃς ἄλλο
δοῦλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἀπελπισμένος; μὲ συμπάθειο! ψωμί στὸ μοναστήρι, καὶ
ἀπὸ καλογέρους ἄλλο τίποτε.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κατὰ το ψωμί, κυρά μου, καὶ κατὰ τοὺς καλογέρους.

ΘΑΝΑΣΗΣ (κατ' ἑαυτόν.)

Βρέ, ἴσάν ἐξυπνος ἰμοιάζει τοῦτος ὁ βρομιάρης.

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἐξακολουθῶν.)

"Ἐπειτα, κοκκίνα μου, γιὰ συλλογίσου . . . τὸ ψωμί
ἀκρίβηνε, . . . γιὰτί ἄρχισαν νὰ τὸ τρῶν καὶ τὰ γαιδούρια . . .
καὶ οἱ δοῦλοι ὀλιγίστευσαν, γιὰτί ἄρχισαν νὰ γίνωνται
ἀφεντάδες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πῶς δὲν ἔγινες τὸ λοιπὸν καὶ σὺ ἀφέντης;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν βρίσκω δούλους· δὲν σοῦ εἶπα πῶς λιγώστευσαν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἔτσι λοιπὸν ἀπόμεινες καὶ σὺ δούλος;

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἀναστενάζων).

Δούλος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ποῦ εἶναι τ' ἀποδεικτικά σου;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἰς τὸ Φυλάκιόν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φυλάκιο σου; τί πάει νὰ εἰπῆ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἶνε ἑλληνικόν . . . Σὰ εἰπῆ . . . τζέπη (ψηλαφεῖ εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἐπενδύτου του).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γιὰ νὰ ἰδῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Τῷ δίδει ἓν τεμάχιον χαρτίου ρυπαρὸν καὶ ζαρωμένον.)
Ὅριστε· εἶνε ζαρωμένο κομμάτι . . . εἶχα τυλιγμένο μέσα λίγο τουλουμοτύρι.

ΘΑΝΑΣΗΣ!

(Ζητεῖ νὰ εὔρη τὰ ὀμματουῦαλιά του εἰς τὸν κόλπον του.)
Σταμάτα, δός μου τὰ γυαλιά μου μία στιγμῆ. (Ἡ Σταμάτα ἐξέρχεται.) Καὶ ποῦ ἔκαμες ὡς τώρα, παλληκάρι.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

ὦ! ἔκαμα σὲ πολλὰ σπῆττα, κὺρ παντοπώλη· σὲ σπῆττα σημαντικά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὰν νὰ εἰποῦμε; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐκαμα σ' ἐνὸς κόντε . . . νὰ (ἐξάγει τὸν πῖλόν του) τὸ καπέλλο αὐτὸ εἶνε δικό του . . . καλὸς ἄνθρωπος ὁ καῦμέ-

νος, μὰ . . . (κάνει σχήμα ὅτι ἦτο πτωχός). Ὑστερα ἔκαμα σὲ μία χήρα, μεγάλη κυρία, ἀλλὰ ἤθελε νὰ μὲ πέρνη μαζὺ της εἰς τὸν περίπατο. Ἐγὼ ἐντρεπόμενον καὶ ἔφυγα. Ἀπὸ 'κει ἔπῃγα σ' ἓνα μεγάλο ἀρχοντικό, σὲ μία πρεσβεία· ὅλο καρότσες καὶ δοῦλοι μὲ χρυσὰ γαλόνια καὶ μὲ ψηλὰ καπέλλα, . . . καινούρια, ὄχι σὰν τὸ δικό μου! . . . Γύρεψα κ' ἐγὼ νὰ μοῦ δώσουν σουρτουῖκο μὲ γαλόνια, ἀλλὰ μοῦ εἶπαν πῶς δὲν κάνει, γιατί δὲν εἶμαι εὐμορφος . . . Θύμωσα κ' ἐγὼ κ' ἔφυγα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν ἀπὸ παντοῦ ἔφυγες, ἀπὸ κανένα μέρος δὲν σ' ἐδιώξαν.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νὰ μὲ διώξουν; ἐμένα; καὶ τί ἔχω; τὴν δουλειά μου τὴν κάνω καὶ μὲ το παραπάνω. Τίμιος εἶμαι . . . ξέρω καὶ τὰ γραμματάκια μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρεις καὶ γράμματα;

ΘΟΔΩΡΗΣ (κατανεύων).

Οὐμ! οὐμ! καὶ . . . κάτι ἑλληνικούλια . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ (εἰσερχομένη δίδει τὰ ἐμματοῦάλια εἰς τὸν Θανάσην).

Ὅριστε.

ΘΑΝΑΣΗΣ (ἀναγινώσκων).

Ἄ! μπράβο! καλὰ ἀποδεικτικὰ ἔχεις.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν σοῦ τῶλεγα ἐγώ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὲ κρατῶ τὸ λοιπόν. Θὰ σοῦ δίδω δέκα δραχμὰς τὸν μῆνα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὰν λίγαις δὲν εἶνε, ἀφεντικό;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Ε, παιδί μου! ταις δραγμαῖς δέν ταις κάνουν ἢ κόταις·
κατάλαβες;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ταις κάνουν ὅμως οἱ μπακάλ . . . μέ συμπάθειον, οἱ
παντοπώληδες, ἤθελα νά εἰπῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλά, καλά! ἂν εὐχαριστηθῶ, σοῦ ταις κάνω ἕνδεκα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἄφέντη, ἕνδεκα εἶνε ἄσχημος ἀριθμός, δέν ταις κάνεις
καλλίτερα δώδεκα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Οχι! ὄχι!! Δάχτης καί τὰ πλυστικά σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Οσο γι' αὐτό (βλέπων ἑαυτὸν) δέν μέ πολυμέλει.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καί τὸ φαγί σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

"Α, ναί! . . . μὰ πολὺ φαγί ὅμως . . . γιὰ νά γίνεται καί
ἡ δουλειά πολλή· νηστικὸ ἀρκούδι δέν χορεύει. (Πρὸς τὴν
Σταμάταν μειδιῶν ἠλιθίως) Ἄλήθεια, κυρά, τὸ πρωῖ κανένα
καφεδάκι δέν δάχουμε. . . ; Μν μέ βλέπης ἔτσι. ἐγὼ ἔκαμα
σέ σπήτια σημαντικά, εἶμαι καλομαθημένος . . . τώρα ξέ-
πεσα ὁ κακομοίρης!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Νά τα! Δά σοῦ ψήνωμεν καί καφέ τώρα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τὸν ψήνω μονάχος μου, κυρά! Βλέπεις, συνήθισα κάθε
πρωῖ νά βουτῶ ἕνα ἑκατοσταράκι στὸν καφέ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλά, καλά, βλέπομεν! "Ακουσε τώρα τὰς δουλειὰς ποῦ δὲ κάνης. (Ὁ Θεόδωρὸς ἴσταται μεταξὺ τοῦ Θανάση καὶ τῆς Σταμάτας, οὕτως ὥστε ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστρέφεται ἐκάστοτε πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν ὁμιλοῦντα.) Θὰ ἦσαι στὸ μαγαζί.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ στὸ σπῆτι καμμια φορὰ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ σκουπίζης τὸ πρωῒ τὸ μαγαζί.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τὴν αὐλὴ τοῦ σπητιοῦ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πουλῆς ἐλθαῖς σαρδέλαις, τυρί . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ φέρνης καὶ στὸ σπῆτι τὸ τακτικὸ τῆς ἡμέρας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θα καθαρίζης τὰ βάρια καὶ δὲ ξεσκουπίζης.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ πλένης τὰ πιάτα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ βοηθᾷς στὸ φόρτωμα καὶ στὸ ξεφόρτωμα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ κόφτης ξύλα καμμιά φορὰ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πηγαίνης . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ ἔρχεσαι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θά . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ, (ὅστις κατ' ὄλον αὐτὸ το διαστήμα στρέφεται ὅτε μὲν πρὸς τὸν Θανάσην, ὅτε δὲ πρὸς τὴν Σταμάταν, λαμβάνει τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν δύο του χειρῶν).

"Ε! ἀφεντικὰ μὲ συμπάθειο! μοῦ πιπιλίσαιτε τὸ μυαλό! δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ γίνω δύο κομμάτια γιὰ νὰ ἦμαι ὁ μισὸς ἐδῶ καὶ ὁ μισὸς στὸ μαγαζί.

ΘΑΝΑΣΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΑ (συγχρόνως).

Τὸ μαγαζί εἶνε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σπῆτι.

Τὸ σπῆτι εἶνε ἀποπάνω ἀπὸ τὸ μαγαζί.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, καλὰ, κάνω ὅ,τι ἀγαπᾶτε! ἀλλὰ ἐν ἀνέσει.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Οχι, δά, νὰ νέσης.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐν ἀνέσει εἶνε ἐλληνικὸ, κοκκωνίτσα μου . . . Ὡὰ εἶπῃ μὲ τὸ βραχάτι μου.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Σὺ ξέρεις το λοιπὸν καὶ γράμματα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται καὶ γάρ· ἕκαμα σ' ἐνὸς καθηγητοῦ, δασκάλου δηλαδὴ, ποῦ μ' ἔμαθε νὰ τοῦ μιλῶ ὅλο ἔτσι γραμματισμένα· Οὔ! ὅταν ἦμουνα εἰς αὐτόν, τὰ ἤξευρα καλὰ . . . τώρα τ' ἀλησμόνησα· ἀλλ' ἂν τ' ἀρχίσω πάλι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, πήγαινε τώρα κάτω στὸ μαγαζί.

(Ὁ Θεοδωρῆς κινεῖται νὰ φύγῃ.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Αφησέ τον νὰ τὸν στείλω πρῶτα σ' ἓνα δέλημα.

(Ὁ Θεοδωρῆς ἴσταται.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ύστερώτερα, τώρα πρέπει νά πάη στο μαγαζί.

(Ο Θεόδωρος κινείται καί πάλιν νά φύγη.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μιά στιγμή' δέν άργεί.

(Ο Θεόδωρος έσταται καί πάλιν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γυναίκα, τό παραξήλωσες.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τό λοιπόν, άφεντικά; φαίνεται πώς δέν δά πάγω που-
δενά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Άκόμη έδώ είσαι;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Πάω, πάω. (Φεύγει δραμαίως.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Θανάσης καί Σταμάτα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πάει καί αύτή ή σκοτούρα άπό τό κεφάλι μου. (Οίονει
άνακουφισθείς.) Ά! Νά ιδούμε τώρα καί την άλλην.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποίαν άλλην!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Όρίστε! μου κάνει τώρα καί την άνήξερη. (Πρός την
Σταμάταν.) Την σκοτούρα της κυράς κόρης σου, της κοκ-
κώνας Μαριγώς.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Έ! καί τί σου 'καμε πάλι τό καύμένο τό κορίτσι καί
φωναίξεις; Έκείνο τό καύμένο σε κυττάζει 'στα μάτια.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄμ' αὐτὸ εἶνε δὰ ἴσα ἴσα ποῦ μέ θυμόνει. Τὰ κο-
ρίτσια πρέπει νὰ κυττάζουν χάμω ἔταν τοὺς μιλῆ ὁ πατέ-
ρας τους, καὶ ὄχι ἴστα μάτια, κυρὰ Θανάσαινα, τὸ κατα-
λαβαίνεις;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τί θέλεις τώρα νὰ εἰπῆς μ' αὐτό;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέλω νὰ εἰπῶ πῶς σήκωσε κεφάλι· πῶς ἄρχισε νὰ μου
λέη θέλω καὶ θέλω· καὶ αὐτὰ ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ σέ τί ἀπάνω;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀπάνω στὴν πανδρειά της, ὀρίστε! τῶνοιωσες τώρα ποῦ
μου κάνεις καὶ σὺ τὴν ὄσια Μαρία;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ δὰ, μὴ φωνάζης.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φωνάζω, λέει· βέβαια φωνάζω· τί δὰ εἰπῆ αὐτό, ὁ πα-
τέρας νὰ λέη ναι καὶ ἡ κόρη νὰ λέη ὄχι. Τί νοικοκύρης
εἶμαι τὸ λοιπὸν ἐγώ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, εἰς αὐτὸ ἔχεις ἄδικο.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔτσι εἶ!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ λόγος σου γίνεται εἰς ὅλα τὰ πράγματα καὶ πρέπει
νὰ γίνεται. Ἄλλ' ὅταν ἦνε διὰ τὴν τύχην τοῦ κοριτσιοῦ
μας, σὰν νὰ πρέπη μου φαίνεται νὰ βωτήσουμε καὶ αὐτου-
νοῦ τὴ γνώμη του.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σάν νά πρέπει σοῦ φαίνεται! "Α! μωρέ γειά σου, γυναίκα· κατάλαβα πῶς πήρε καί σένα τὸ κεφάλι σου ἀέρα. Δέν μοῦ λές, παρακαλῶ, ὅταν σέ πάνδρευε τήν εὐγενεία σου ὁ πατέρας σου σέ βύτησε πρῶτα τῆ γνώμη σου, ἢ σ' ἐκλείδωνε μάλιστα ὅταν ἐρχόμουν στοῦ σπῆτι, γιὰ νά μὴ σέ ἰδῶ; "Όταν στεφανωθήκαμε σέ πρωτοεῖδα καί μέ πρωτοεῖδες· τὸ θυμᾶσαι;

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Θωπευτικῶς.)

Ἄκους λέει ἂν τὸ θυμοῦμαι;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπόν;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ τότε ἦταν ἄλλοι καιροί, Θανάση μου. Ὁ κόσμος βλέπεις ἄλλαξε τώρα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κόσμος χάλασε, πές καλλίτερα. Τί νά γείνη! μοῦ ἦταν γραφτό μου νά μάθω τώρα, πενήντα χρονῶν ἀνδρῶπος, ὅτι πρέπει νά μέ τραβᾷ ἡ κόρη μου ἀπὸ τὴν μύτη καί ἡ γυναίκα μου νά τῆς λήη μπράβο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, ἐκείνη θὰ ζήσει μέ τὸν ἄνδρα τῆς, δέν θὰ ζήσωμε ἐμεῖς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μήπως ἐγὼ λέγω τὸ ἐναντίου;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς θέλεις τὸ λοιπὸν νά ζήσει καλὰ ἡ κόρη σου μέ ἕναν ἄνδρα ποῦ δέν τὸν θέλει;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δέν τὸν θέλει, δέν τὸν θέλει τὸν ἴδιο ψαλμὸ μου ἴπιασες

καὶ σύ. Αὐτὰ εἶνε ἀνοησίαις! Τί δὲ εἶπῃ δὲν τὸν δέλει;
Θὰ τὸν δελήση, σὰν τὸν πάρη. "Ὅχι, τί ἀγαπᾶς τὸ λοιπόν;
νὰ κάμη ἐργολαβίαν πρῶτα κανένα χρόνο μὲ κανένα ὁμορφο-
νεῖο ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχουν ἄδειο τὸ κεφάλι καὶ ἄδεια
τζέπη . . . ποῦ φοροῦν χειρόκτια καὶ κρατοῦν μπαστοῦνι, —
ἄς ἦναι καλὰ τὰ "ἐν Πειραιεῖ". — Ν'ἀνάψη τὸ μυαλό της
καλὰ καλὰ, καὶ ὕστερα . . . Ἀλήθεια, καλὰ ποῦ τὸ συλλο-
γίσθηκα, δὲν μοῦ λές, κυρὰ Σταμάτα, μὴ τύχη πραγμα-
τικῶς καὶ τρέχη τίποτες τέτοιο; Ἐὰν νὰ μοῦ μυρίζη κάτι.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί σοῦ μύρισε πάλι; γιὰ νὰ ἰδοῦμε!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρω κ' ἐγώ; . . . σένα βρωτῶ νὰ μοῦ τὸ εἶπῃς, μήπως
ἡ κόρη μας ἔβαλε στὸ μάτι κανέναν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τσα-
λαπετεινοὺς καὶ . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Στενοχωρουμένη.)

"Α πᾶ, δὲν τὸ πιστεύω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὰ τότε λοιπόν, τί διάβολος ἐμβῆκε εἰς τὸ κεφάλι της
καὶ δὲν δέλει τὸν κύρ Νικολῆ.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

"Ακουσε, σέ παρακαλῶ! "Ας εἰποῦμε καὶ τοῦ καυμένου
τοῦ κοριτσιοῦ τὸ δίκιο. Εἶνε τώρα πρᾶγμα αὐτὸ ποῦ συλ-
λογίσθηκες; Ἡ Μαριγώ μας μὲ τὰ γράμματά της, μὲ τὰ
γαλλικά της, μὲ τὸ χορό της, μὲ τὸ πιάνο της, ἔς ἓνα λόγο
μὲ τέλεια ἀνατροφή νὰ πάρη τὸν κύρ Νικολῆ . . . χάθηκε
ἓνα παλληκάρι γραμματισμένο, ἐξυπνο, ποῦ νὰ ξέρη ἀπὸ
κόσμο, ν'ἄχη καμμίαν δέσιν . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέσι; ὄμορφο πράγμα! νὰ κάνη τὸ μάτι του νά! για πεντάρα. Νὰ τὸν βάζουν σήμερα, καὶ νὰ τὸν βγάξουν αὔριο, σὰν τὰ ἄλογα στὸ μύλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ συλλογίσου, ἄνδρα, ἡ ἀνατροφή τῆς κόρης μας γιὰ τὸν κύρ Νικολῆ εἶνε; γι' αὐτὸ τὴν εἶχες τὴν κόρη σου πέντε χρόνια ἴστην Ἑταιρία, γιὰ νὰ τῆς δώσης ἓνα πραγματευτή; Τί θὰ κάμη τὰ γαλλικά της μὲ τὸν κύρ Νικολῆ, σέ παρακαλῶ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ Νικολῆς πῆγε δυὸ καλοκαίρια στὴν Μαρσίλια, κυρά μου, τὸ ξεύρεις; καὶ τὰ γαλλικά τὰ μιλεῖ νερό.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μάλιστα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἐπειτα δὲν μοῦ λές καὶ τὸ ἄλλο; τί τὰ θέλει τὰ γαλλικά μὲ τὸν ἄνδρα της; ἄς μιλή τοῦ μπαμπά της τὴν γλῶσσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄφου τᾶμαθε, τί θὰ τὰ κάμη;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄς ἀγοράση ἓνα παπαγάλλο νὰ τὰ μιλή μαζί του . . . Τέλος πάντων, νὰ μὴ χάνωμεν τὰ λόγια μας, κυρά Σταμάτα, ἡ Μαριγὼ θὰ πάρη τὸν κύρ Νικολῆ, ξεμπέρδουσε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ τὸ λοιπὸν, κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς δὲν θὰ τὸν πάρη.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς θὰ τὸν πάρη!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θά τόν πάρη!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θά τόν πάρη! δά τόν πάρη! . . .

(Κτυπά τήν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δέν δά τόν πάρη, δέν δά τόν πάρη, δέν δά τόν πάρη.

(Φεύγει κτυπῶσα τήν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μόνος.

(Ἄφοῦ παρηκολούθησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν Σταμά-
ταν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.) Νά γυναῖκα, νά μάλαμα! πῶς δέν
μοῦ πέφτει ἀποπληξία, κ' ἐγὼ ἀπορῶ. Ἄκους ἐκεῖ κουρα-
χάνια! Γαλλικὰ λέει καὶ χορὸ καὶ πιάνο καὶ ἀνατροφή καὶ
κολοκύδια. Καὶ ποιὸς τῆς εἶπε τῆς κυρὰ Μαριώς νά τὰ
μάδη αὐτὰ τὰ πράγματα; ἄς μὴ τὰ μάδαινε! ἐγὼ τὴν
ἔστειλα σχολεῖο γιὰ νά μάδη νά διαβάζη, νά κάνη σωστὰ
κάμμία σοῦμα, γιὰ νά μοῦ κρατῇ τὰ κατάστιχα, νά
μάδη βράσιμο, νοικοκυριὸ τοῦ σπητιοῦ. Ἐκείνη μοῦ μαδε
γαλλικά· ἄς τὰ βράση τώρα, νά πιῇ τὸ ζουμί τους. Δέν
δέλω γαλλικά ἐγώ, γαλλικά δέν δέλω . . . δέν μοῦ χρειάζον-
ται ἐμένα γαλλικά . . . Ἄλλο τί κάθουμαι ἐδῶ καὶ δέν
καταβαίνω στὸ μαγαζί (ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου του ἓν μέγα
ἀργυροῦν ὀρολόγιον.) Ἡ ὥρα εἶνε δύο . . . καὶ καρτερῶ καὶ

πράγμα από τὸν Περαιά. Ἄς πάγω. (Διευδύνεται πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς φλιᾶς συναντᾶται μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου εἰσερχομένου.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Κωνσταντῖνος (προσκόπτων κατὰ τοῦ Θανάση ἐξερχομένου) καὶ Θανάσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄ! κύρ Θανάση, pardon.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὲ συμπάθειο! μὰ κύτταζε λίγο καὶ ἐμπρὸς σου, βρέ ἀδελφέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε, κύρ Θανάση. (Χαιρετίζει.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄ! ὁ κύρ Κωνσταντῖνος! τί κάμνετε, κύριε Κωνσταντῖνε, εἶσθε καλά; (Τῷ δίδει τὴν χεῖρα.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (λαμβάνων αὐτήν.)

Πολὺ καλά, εὐχαριστῶ, καὶ τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (γελῶν).

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς προσκυνῶ σας, τοῦ λόγου σας εἶσθε καλά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καλά, καλά, πολὺ καλά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Χαίρομαι, κύρ Κωνσταντίνε, χαίρομαι. Καί τί άέρας, νάχωμε καλό ρώτημα, σ' έφερε καί από τά μέρη μας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δύο ειδών άέρες, κύρ Θανάση· ό ένας βορειάς, δυνατός άέρας . . . καί ό άλλος μικρό άεράκι . . . σάν νά είπούμε καλοκαιρινό.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Καθ' έαυτόν.)

Πώς διάβολο μιλοῦνε αύτοί οί γραμματισμένοι, δέν τους καταλαβαίνει κανείς. (Δυνατά.) Δηλαδή, σάν νά είπούμε . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Ας αρχίσουμε πρώτα από τó μικρό άεράκι . . . ήλθα νά σου πληρώσω ένα μικρό λογαριασμό τής πρεσβείας . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Εύχαριστώ, κύρ Κωνσταντίνε, δέν κάθισαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εύχαριστώ (κάθεται). "Ας σου είπώ τώρα καί διά τόν δυνατόν άέρα, τόν βορειά, καί ύστερα κυττάζουμε τους λογαριασμούς. Έγώ, κύρ Θανάση, είμαι τριάντα χρόνων.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νά τους χιλιάσης, κύρ Κωνσταντίνέ μου, νά τους χιλιάσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Έχω τήν ψέσιν μου εις τήν πρεσβείαν, τó έδικόν μου επάνω κάτω τó έχω . . . μέ λίγα λόγια καλοζώ, καί μου περισσεύει νά οικονομώ καί κάτι διά τά γηρατειά μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Γελών.)

Χά! χά! χά! πώς άγαπάς τους χωρατάδες, κύρ Κωνσταντίνε· από τώρα διά τά γηρατειά σου; "Αμ' έγώ ό καύμενος τί νά είπώ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τοῦ λόγου σου; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε! "Ἄς ᾔνε καλὰ ὁ καφές καὶ ἡ ζάχαρη, κύρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τίποτε, κύρ Κωνσταντίνε, τίποτε . . . κεσάτι διαβολομένο . . . τὸ ἐμπόριο ἔκαμε στάσι. (Ἄναστενάζων) "Ἄχ! ἄς ᾔνε καλὰ ἡ βουλή καὶ οἱ βουλευτάδες . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκηο, κύρ Θανάση . . . ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτά . . . τί ἔλεγα; . . . Ἄ, ναί! Το λοιπὸν, κύρ Θανάση, ἐσυλλογίσθηκα πῶς εἶνε καιρὸς νὰ πανδρευθῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄ! ἡ ὥρα ἡ καλή . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τοῦ ἀνυπάνδρου ἡ ζωὴ εἶνε σάν κρύο φαγι' ἄνοστη, κύρ Θανάση, ἄνοστη . . . Καὶ ἔπειτα, ἀδελφέ, σοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι σου, καὶ δέν ἔχεις ἕναν ἄνδρωπο νὰ σοῦ δώση ἕνα ποτήρι νερό, καὶ ἂν πεδάνης, φοφᾶς σάν σκύλος, καὶ κοκκαλιάζεις πρὶν τὸ πάρουν μυρωδιὰ οἱ γείτονες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ἄφησε αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν, κύριε Κωνσταντίνε· μοῦ χάλασες τὴν διάθεσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Ἄς ᾔνε . . . ἀπεφάσισα τὸ λοιπὸν, καθὼς σοῦ προεῖπα, νὰ ὑπανδρευθῶ καὶ . . . χωρὶς στριφογυρίσματα, ἤλθα νὰ σοῦ ζητήσω . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὴν συμβουλήν μου; Νὰ σοῦ εἰπῶ, κύρ Κωνσταντίνε . . . εἶδες πῶς εἶπες προτήτερα, πῶς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνυπάνδρου

μοιάζει κρύο φαγί; Ἐγὼ σοῦ λέω τὸ λοιπὸν, πῶς ἡ πανδρειά μοιάζει μὲ φαγί ποῦ καίει. Ξέρεις νὰ τὸ φυσήσης νὰ κρυώση; πάει καλά. Δὲν ξέρεις; σοῦ καίει τὴν γλῶσσα καὶ κάνεις φουσκαλίδες. Ἡ γυναῖκα, κύρ Κωνσταντῖνε, εἶνε ζόρικο πρᾶμμα, πολὺ ζόρικο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ συλλογίσθηκα, κύρ Θανάση, κ' ἐγώ· τώρα ὅμως . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὰ συλλογίσθηκες; το πιστεύω, γιατί εἶσαι φρόνιμο παιδί. Αἴ! πιστεύεις τὸ λοιπὸν πῶς μπορείς μὲ μία γυναῖκα νὰ τὰ βγάλῃς στὸ κεφάλι; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτόν).

Χμ! . . . Ὁ σκοπὸς δὲ εἶνε νὰ μὴ τὰ βγάλωμε 'στὸ κεφάλι . . . (δυνατά.) Ὅσον δι' αὐτὸ, κύρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ! τότε λοιπὸν, μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν δικήν μου, παντρέψου. Ἄλλα . . . γιὰ νὰ σέ συμβουλευσω καλλίτερα — σὺ τὸ ξεύρεις πῶς θέλω τὸ καλὸν σου — πρέπει (μειδιῶν) νὰ μοῦ εἰπῆς καὶ τὴν νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Θέλεις νὰ τὴν μάθῃς, κύρ Θανάση;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄν δὲν σέ πειράζῃ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πές μου ὅμως προτῆτερα, σέ παρακαλῶ, πῶς σοῦ φαίνομαι διὰ γαμβρός;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὸς καὶ ἄξιος, παιδί μου· ἀλλὰ τί μ' ἐρωτᾷς ἐμένα;
δὲν εἶμα, ἐγὼ ἢ νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄς ἦνε· ἐγὼ ἤθελα νὰ ξεύρω τὴν γνώμη σου. Νομίζεις
τὸ λοιπὸν πῶς μία καλὴ νοικοκυροπούλα μπορεῖ νὰ μὲ
πάρη, αἶ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄκους ἐκεῖ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Παραδείγματος χάριν ἡ κοκκωνίτσα Μαριγώ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Π . . . π . . . π . . . πῶς; ἡ κόρη μου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τρόμαξες, κύρ Θανάση;

ΘΑΝΑΣΗΣ (συνερχόμενος).

Ἄχι δά . . . ἀλλὰ . . . ἡ κόρη μου . . . εἶνε μικρὴ
ἀκόμα ἢ καϋμένη . . . κουτάβι πρᾶμμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἔλα τώρα, μικρὴ! . . . Για τὸν κύρ Νικολῆ τάχα δὲν
εἶνε μικρὴ, γιὰ μένα εἶνε μικρὴ;

ΘΑΝΑΣΗΣ (ἀμηχανῶν).

Ποῖον . . . κύρ Νικολῆ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄφρησ' τ' αὐτά, κύρ Θανάση· καταλαβαίνω πῶς δὲν θέ-
λεις νὰ μοῦ δώσης τὴν κόρη σου . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν εἶν' αὐτὸ, στὴ ζωὴ μου, ἀλλὰ, ξέρεις . . . Ἀλήθεια

μέ συγχωρεῖς (κυττάζει τὸ ὥρολόγιόν του), ἡ ὥρα εἶνε περασμένη, κοντεύουν δυόμισυ καὶ πρέπει νὰ κατέβω στὸ μαγαζί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

"Ἦδελα ὅμως νὰ σοῦ εἰπῶ, κὺρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶμε, πᾶμε κάτω, καὶ ἐκεῖ κυττάζουμε μία στιγμή καὶ τὸ λογαριασμό (ἑυπευτικῶς). Αἴ! (λαμβάνει αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ πορεύονται ἀμφότεροι πρὸς τὴν θύραν.) Πᾶμε . . . πᾶμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἐξερχόμενος κατόπιν τοῦ Θανάση).

Μοῦ κάμνεις ὅμως ἄδικο, κὺρ Θανάση, πολὺ ἄδικο· καὶ στὴν κόρη σου κάμνεις ἄδικο γιατί νὰ ξέρης πῶς ἡμεῖς . . .
(Ἡ φωνή του ἐξακολουθεῖ ὀπισθεν τῆς σκηνῆς).

Σ Κ Η Ν Η Η'.

ΜΑΡΙΓΩ (μόνη).

(Ἐξέρχεται δεξιόθεν, περιβλέπει κύκλω, εἶτα δὲ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους ὅθεν εἶχεν ἐξέλθει ὁ πατήρ της μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου· Προβάλλει τὴν κεφαλὴν μετὰ δειλίας καὶ φωνάζει).

Ψτ! Ψτ! (πρὸς τὸ κοινόν) δὲν ἀκούει (πρὸς τὴν θύραν). Ψτ!
Ψτ! (πρὸς τὸ κοινόν.) "Α! μὲ ἤκουσεν, ἔρχεται.

(Ἐπιστρέφει δρομαία, κάθηται παρὰ τὸ τραπέζιον, καὶ λαμβάνει τὸ ἐργόχειρόν της προσποιουμένη ἀδιαφορίαν.)

Σ Κ Η Ν Η Θ'.

ΜΑΡΙΓΩ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (εἰσερχόμενος).

Κάποιος μ' ἐφώταξε νομίζω. "Α! κυρία Μαριγώ . . .
(χαιρετίζει).

ΜΑΡΙΓΩ (προσποιουμένη έκπληξιν).

Ἄ! σεῖς εἶσθε, κύριε Κωνσταντίνε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς ἐγὼ εἶμαι; δὲν μ' ἐφωνάξατε σεῖς πρὸ ὀλίγου;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ; πότε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (κατ' ἑαυτόν).

Ἄ! ἡ Κυρία ἐτελειοποιήθη! ἔχομεν καὶ προσποιήσεις τώρα! (δυνατά.) Μὲ συγχωρεῖτε, ἐνόμισα ὅτι μὲ ἐφωνάξατε καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς φωνάξῃ κανεὶς διὰ νὰ ἔρχεσθε νὰ μᾶς βλέπετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (μετὰ προσπεποιημένης τρυφερότητος).

Μαριγὼ μου, μὴ μὲ ἀδικῆς.

ΜΑΡΙΓΩ.

Μαριγὼ σας; ἀφῆτε δὰ, ἀκόμη δὲν ἔγινα Μαριγὼ σας . . . κινδυνεύω μάλιστα νὰ γίνω Μαριγὼ τοῦ κυρ Νικολῆ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καὶ δὲν τὸ ἔμαθα νομίζεις; φαντάσου μάλιστα ὅτι ὁ κυρ Νικολῆς αὐτὸς εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ μ' ἐρωτήσῃ χθὲς εἰς τὸ μαγαζὶ του, ὅπου ἐπῆγα ν' ἀγοράσω ἓνα ζευγάρι γάντια . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

(Διακόπτουσα αὐτόν καὶ βλέπουσα τὰ χειρόκτια του.)

Τί ὠραῖον χρῶμα ἔχουν τὰ γάντια σου!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄ! ἄθλια γάντια, μίαν φορὰν μόλις τὰ ἐφόρεσα καὶ ἐσχίσθησαν. Εἶχε λοιπὸν τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ ἐρωτήσῃ

περὶ σοῦ. Ἦξευρε φαίνεται ὅτι ἔρχομαι ἐδῶ καὶ ἴθις νὰ μάτῃ ἂν ἦσαι καλὴ, ἂν ἦσαι νοικοκυρά. . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ σὺ τί τοῦ εἶπες;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί περιέργειαν ποῦ ἔχεις! δὲν συλλογίζεσαι τώρα πῶς θὰ ξεφορτωθῶμεν αὐτὸν τὸν κύρ Νικολῆ, ἀλλὰ θέλεις μάλιστα νὰ μάτῃς τί ιδέαν ἐσχημάτισεν αὐτὸς περὶ σοῦ. . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐλᾶτε δὰ, κύριε Κωνσταντῖνε. . . μὴ τὸ πέρνετε τόσον σοβαρὰ τὸ πρᾶγμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μαριγῶ, ἄφες τοὺς ἀστεϊσμοὺς, σέ παρακαλῶ. Θέλεις νὰ γίνῃς κυρὰ Νικολίχης;

ΜΑΡΙΓΩ (γελῶσα).

Χά! χά! χά! αὐτὸ μᾶς ἔλειπε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Λοιπὸν;

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν τί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί; πρέπει νὰ ἐναντιωθῆς, νὰ εἰπῆς καθαρὰ εἰς τὸν πατέρα σου ὅτι δὲν τὸν πέρνεις τὸν κύρ πραγματευτῆ, ὅτι δὲν τὸν θέλεις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σέ κάμῃ δυστυχτῆ. . . νὰ κλαύσης, νὰ φωνάξῃς καὶ νὰ τοῦ εἰπῆς τέλος πάντων ὅτι ἂν ἐπιμένῃ, θὰ ἀποθάνῃς, θὰ δηλητηριασθῆς, ἢ. . . τοῦλάχιστον τοῦλάχιστον θὰ ὑπάγῃς νὰ κλεισθῆς εἰς κανέν μοναστήρι.

ΜΑΡΙΓΩ (μειδιῶσα).

Ἦλα αὐτά. . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς, ὅλα αὐτά;

ΜΑΡΙΓΩ (γελῶσα).

Χά! χά! χά! ἀνεγνώσατε πολλὰ μυθιστορήματα, κύριε Κωνσταντίνε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ψυχρά).

“Ὅσα μυθιστορήματα ἐνοικιάζω ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖον, τ’ ἀναγινώσκετε πρῶτον σεῖς καὶ ἔπειτα ἐγώ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Οὐ! τώρα πήρατε τὸ σοβαρὸν σας (μετὰ τινα παύσιν). Τί ἄσχημος ποῦ εἶσαι . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Τὴν προσβλέπει ἐπὶ μικρὸν, εἶτα κατ’ ἑαυτόν.)

Νά πάρῃ ὁ διάβολος τὴν προικὰ σου, εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ τί γλῶσσα σοῦ ἐχρειάζετο.

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν, κύριε Κωνσταντίνε, ἀκόμη δὲν διελύθη ἡ μελαγχολία σου; (πλησιάζουσα αὐτὸν μετ’ ἐρωτοτροπίας.) Φαντάζομαι πόσον πρέπει νὰ μ’ ἀγαπᾷς διὰ νὰ μελαγχολῆς τόσο πολύ . . . πλήν, φίλε μου, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἔχεις πολὺ μελαγχολικὴν τὴν ἀγάπην (κατ’ ἑαυτήν). Ἐχε χάριν εἰς τὴν στολὴν ποῦ φορεῖς καὶ εἰς τὴν θέσιν σου . . . εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ πῶς θὰ σέ μετεχειριζόμεν (δυνατά). Λοιπὸν ἀκόμη;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἀκούσατε νὰ σᾶς εἰπῶ, κυρία Μαριγώ . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

“ὦ! ὦ! ἔχομεν τώρα καὶ πληθυντικούς, καὶ “Κυρία” . . . Τί ἄνοστος ποῦ εἶσαι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄφῃτε, σᾶς παρακαλῶ, τὰς ἀστειότητας· πρόκειται περὶ τοῦ γάμου μας . . . περὶ τοῦ μέλλοντός μας.

ΜΑΡΙΓΩ.

Περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς μας, περὶ τοῦ βίου μας. Χά! χά! χά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὰ λοιπὸν, δὴ τελειώσετε;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγὼ; ἐτελείωσα· περιμένω νὰ τελειώσετε καὶ σεῖς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καλά! . . . ἀλλὰ σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι ἡ ὑπομονή μου ἔχει ὅρια!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναί; καὶ ἐγὼ τὴν ἐνόμιζα ἀπεριόριστον, ὡς τὴν ἀγάπην σου· μήπως καὶ αὐτὴ ἔχει ὅρια;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δὲν ἤξεύρω. . . .

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Εἰσερχόμενος ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάλτους.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κοκκωνίτσα, κοπιάστε μιὰ στιγμή ποῦ σᾶς ζητεῖ ὁ πατέρας σας.

ΜΑΡΙΓΩ (πρὸς τὸν Θεοδωρῆν).

Τώρα εὐδύς (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον). Δὲν τὸ ἤξεύρετε; σᾶς ἀφίνω λοιπὸν μίαν στιγμήν μόνον ἕως ὅτου τὸ εὑρετε, καὶ μετὸ λέγετε ἔπειτα (ἐξερχομένη χαιρετίζει διὰ τῆς χειρός). Ἄναβλεπόμεθα, κύριε Κωνσταντῖνε, ἀναβλεπόμεθα (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

ΘΟΔΩΡΗΣ καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Ἀκολουθῶν τὴν Μαριγὰ φεύγουσαν διὰ τοῦ βλέμματος.)

Ἄ! ἔτσι εἶνε; Πολύ καλά, κυρία Μαριγώ, πολύ καλά (μετ' ὀργῆς διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν). Θὰ λογαριασθῶμεν καλλίτερα.

(Πλησιάζει πρὸς τὴν θύραν ὅπου συναντᾶται μετὰ τοῦ Θεωρῆ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ (μετ' ἐκπλήξεως).

ᾠ! σιὸρ Κώστα! τρόμαξα νὰ σέ γνωρίσω, ἀδελφέ, τί γίνεσαι; πῶς περνᾷς; τόκα μιά!

(Τῷ τείνει τὴν χεῖρα.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Δίδει τὴν χεῖρά του μετὰ δυσανεκτικῆς. Κατ' ἰδίαν.)

Οὐφ! (Δυνατά.) Ἄ! σὺ εἶσαι Θεωρῆ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται, ὅλος καὶ ὅλος. Ἐγὼ δὲν ἄλλαξα βλέπεις οὔτε μούρη οὔτε βροῦχα (κατ' ἰδίαν) μόνον πουκάμισο ἀλλάζω κάθε μῆνα (δυνατά), σὺ ὅμως (κυττάζει αὐτὸν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν).

ᾠ! ᾠ! (Θωπεύει διὰ τῆς χειρὸς του τὰ ἐνδύματα τοῦ Κωνσταντίνου)

ᾠ! ᾠ! πιπί! καὶ χρυσᾶ, καὶ καπέλλο μὲ γαλόνι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Ἀποσύρεται φοβούμενος μὴ τὸν λερῶσῃ ὁ Θεωρῆς.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐ! ἀδελφέ, στάσου, δὲν θὰ σέ φάω! . . . νά! (σπογγίζει τὴν χεῖρά του εἰς τὴν ποδιά του.) Τί διάβολο, λησμόνησες ποῦ τρώγαμε μία φορὰ ψωμί κ' ἐλθαῖς στὸ ἴδιο τραπέζι, ὅταν ἤμασταν καὶ οἱ δύο ὑπηρετῆται εἰς τὴν πρεσβεῖα; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (δυσανασχετῶν).

Οὐ, καϋμένη Θεοδωρή, . . . περασμένα ξεχασμένα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ξεχασμένα; μέ τὸ συμπάθειο, σιὸρ Κωστάκη, μέ τὸ συμπάθειο· ἐγὼ δὲν ταίς ξέχασα ταίς καλαίς βραδυαίς ποῦ περνούσαμεν καὶ οἱ δύο στὸ μαγερεῖο, ὅταν ἐγὼ ἔπλενα τὰ πιάτα καὶ σὺ ἔτριβες τὰ μαχαιροπήρουνα, καὶ ἡ κυρὰ Ἄννετα ἔπλεκε κάλτσα καὶ μᾶς ἔλεγε κανένα παραμυθάκι· τί καλαίς βραδυαίς, μωρὲ Κώστα; Συμᾶσαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἀμηχανῶν).

Ἄφησέ τα αὐτὰ τώρα! πέρασαν.

ΘΟΔΩΡΗΣ (ἀναστενάζων).

Πέρασαν βέβαια· ἀλλὰ σὺ μοῦ φόρεσες σουρτουῦκο μέ χρυσᾶ γαλόνια, καὶ ἐγὼ ὁ κακομοίρης (περιβλέπων ἑαυτὸν) φορῶ ἀκόμη λαδωμένη ποδιά! τί νὰ γίνῃ! Ὁ Θεὸς βλέπεις ἔκαμε ἐσένα εὐμορφο καὶ ἐμένα ἄσχημο! ἄς ἦνε! δὲν πειράζει. Ἐγὼ νὰ ξέρῃς, καϋμένη, δὲν λησμονῶ τὴν παλαιὰ φιλία! Τόκα τὸ λοιπὸν ἄλλη μία! (τείνει τὴν χεῖρά του) καὶ ἔχει ὁ Θεός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Τῷ ἀρνεῖται τὴν χεῖρά του.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί; δὲν μοῦ δίνεις τὸ χέρι σου; περηφανεύῃς, σιὸρ Κώστα; σήκωσες τὴ μύτη σου βλέπω, . . . καλὰ!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (κατ' ἑαυτὸν).

Νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος, βρωμιάρη· (πρὸς τὸν Θεοδωρῆν) ὄχι καϋμένη Θεοδωρή . . . ἀλλὰ ξεύρεις . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν ξεύρω· τί νὰ ξεύρω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ξεύρεις, ἐγὼ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί πράγμα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἦλθα ἐδῶ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Γιὰ νάμπης δούλος; εἶνε ἀργά, πρόλαβα ἐγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Οὔφ! ὄχι αὐτό.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἄμ';

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὸν τί σκοπὸ; γιὰ νὰ ἰδοῦμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ νὰ . . . (βλέπων γύρω του.) Μᾶς ἀκούει κανεὶς;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἔφυγῆ· λέγε ἄφοβα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ νὰ πανδρευθῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ (Δυνατά).

Νὰ πανδρευθῆς; κρῖμα στὴν παιδεία σου! μωρὸ πανδρεύεται ὁ κόσμος σὲ τέτοιους καιροὺς, Κώστα; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (κατ' ἑαυτὸν).

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος ταῖς φωναίς σου. Ἄς τὸν πιάσω μὲ τὸ καλό. (Πρὸς τὸν Θεοδωρῆν.) Μὴ φωνάζῃς, καῦμένε Θεοδωρῆ, μὴ φωνάζῃς . . . Ἔ! (Τοῦ κτυπᾷ θωπευτικῶς τὸν ὤμον.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, ἄς ἦνε! μὰ . . . Ὡὰ μ' ἔχῃς καὶ μένα στοὺς γάμους σου, αἶ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἐννοεῖται, ἐννοεῖται . . . (Τὸν κτυπᾷ καὶ πάλιν ζωπευτικῶς εἰς τὸν ὄμον. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰσέρχεται ἡ Μαριγώ.)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄ! . . . κύριε Κωνσταντῖνε. εὐρίσκεσθε βλέπω εἰς τρυφερότητας μὲ τὸν ὑπηρέτην μας. Γνωρίζεσθε;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὐ! εἴμεθα παλαιοὶ φίλοι, κοκκωνίτσα! κάμαμε μαζῆ δουλοὶ ἴστο ἴδιο σπητικό· καλὸς νέος ὁ καυμένος, μόνον λιγάκι τεμπέλης πῶς εἶνε στήν δουλειά . . . καὶ περήφανος . . . εἶδεμὴ καλὸ παιδί.

ΜΑΡΙΓΩ.

Τί πράγμα; . . . πῶς; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἀλγεία, κυρά! στή ζωὴ μου! νὰ, βώτησέ τον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Σύρει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φορέματος νὰ σιωπήσῃ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Μὴ τὸ πολυτραβᾷς γιατί δὰ μείνη στὰ χέρια σου καὶ δέν ἔχω ἄλλο . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄχ! Θεέ μου (κατ' ἰδίαν). Ἄς κάμω πῶς λειποδυμῶ. (Πίπτει ἐπὶ μιᾶς καθέδρας.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐλειποδύμησε! (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον) Γιατί ἐλειποδύμησε; (Τρέχει ἐπάνω κάτω ἀπὸ δύρας εἰς δύραν φωνάζων

Ἄφεντη! κυρά! ἡ κοκκιωνίτσα Μαριώ! . . . κυρά! ἀφέντη! ἡ κοκκιωνίτσα . . . κυρά! κοκκίωνα! . . . (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον, ἱστάμενος πάλιν αἰφνης ἐνώπιόν του) Γιατί ἐλειποῦμήσε μωρέ Κώστα; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἀμηχανῶν καὶ τρέμων).

Γιὰ νὰ φεύγομεν, λέγω ἐγώ. (Διευθύνεται πρὸς τὴν Σύραν, ἀλλὰ συναντᾶται μετὰ τοῦ εἰσερχομένου Θανάση.)

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΘΑΝΑΣΗΣ (εἰσερχόμενος ἐκ τοῦ βάλτους) ΣΤΑΜΑΤΑ (εἰσερχομένη δεξιόθεν).

ΘΑΝΑΣΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΑ.

(Συγχρόνως.) Τί εἶνε; τί τρέχει;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νά, ἡ κοκκιωνίτσα Μαριώ ἐλειποῦμήσε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄ! (Τρέχει πρὸς τὴν Μαριώ.) Μαριώ μου, τί ἔχεις, παιδί μου;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν εἶνε τίποτε, θὰ περάση. (Πρὸς τὸν Θεοδωρῆν.) Ἦσουν εἰδῶ σύ;

ΘΟΔΩΡΗΣ (κατανεύων).

Οὐμ! οὐμ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Διατί ἐλειποῦμήσε;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Κάμνει διὰ τῶν ὤμων σχῆμα ὅτι ἀγνοεῖ.)

ΜΑΡΙΓΩ (δὲ ἀδυνατοῦ φωνῆς).

Αὐτός . . . αὐτός!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ! τί;

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε δοῦλος.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ . . . τὸ ξέρω . . . σήμερα τὸν πήραμε!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ὅχι αὐτός . . . ὁ ἄλλος . . . ἐκεῖνος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κύρ Κωνσταντῖνος;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς; τί; δοῦλος;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὔμ! οὔμ! κάμαμε μαζῆ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἐ! καὶ τί μὲ τοῦτο; . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς, τί μὲ τοῦτο;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄ, ἄ! τώρα κατάλαβα. Αὐτὸς λοιπὸν ἦτον ὁ ὁμορφο-
νειὸς, ποῦ εἶχατε στὸ μάτι, κυρὰ Σταμάτα, ἡ κόρη σου
καὶ σύ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποῖος τὸ ἤξευρε, Θανάση μου, ποῖος τὸ ἤξευρε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τρέμων).

Κύρ Θανάση, ἀποσύρομαι . . . δὲν θέλω . . . παραιτοῦμαι.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Παρατεῖσαι; στάσου νὰ σὲ παραιτήσω πρῶτα ἐγώ. (Πε-
ριβλέπει ὡσεὶ ζητῶν ράβδον.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

(Ὡσεὶ τὸν Κωνσταντῖνον διὰ τοῦ ἀγκῶνος νὰ φύγη.)

Θέλεις ξύλο, ἀφέντη; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶς καὶ σὺ στὸ διάβολο; (Βλέπων ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔφυγε.) Τό 'στριψε; κρῖμα, γιατί μ' ἔτρωγε τὸ χέρι μου σήμερα.

ΜΑΡΙΓΩ (ἀνισταμένη).

Πατέρα μου, καλέ μου πατέρα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Ἐχεις ἀκόμη μοῦτρα νὰ μιλήσ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Πατέρα μου, κάμνω ὅ, τι θέλεις . . . πέρνω ὅποιον θέλεις. Τὸν κύρ Νικολῆ, τὸν πέρνω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ναίσκε, τώρα καὶ ἄλλη μία φορά.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κύρ Νικολῆς δὲν τὴν θέλει πλειά.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ κύρ Νικολῆς ὁ πραγματευτής; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, ὁ κύρ Νικολῆς, ὁ πραγματευτής· δὲν θέλει, λέει, γυναῖκα ποῦ κάνει ἐργολαβία, ποῦ κυττάζει τὸ φεγγάρι καὶ διαβάζει βρωμάντσα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

"Όχι ἐγώ! ἐσὺ βέβαια, χαλασμένο κεφάλι . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄμῃ τώρα; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τώρα; ἄς καδίση στήν καραντίνα ὡς ποῦ νὰ ξεαρισθῇ τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὰ γαλλικά της, ἀπὸ τὸ πιάνο της, ἀπὸ τὸ χορό της, καὶ ὕστερα βλέπομε.

ΤΕΛΟΣ.
